

**Шварцева М.І.,
НУ "Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого",
здобувач кафедри міжнародного права
та державного права зарубіжних країни**

ОСОБЛИВОСТІ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН УКРАЇНИ ТА ПАРЛАМЕНТСЬКОЇ АСАМБЛЕЇ РАДИ ЄВРОПИ

Правовою підставою для членства України у Раді Європи стало прийняття Закону України "Про приєднання України до Статуту Ради Європи" від 31 жовтня 1995 р. № 398/95-ВР. Офіційною датою вступу України до Ради Європи є 9 листопада 1995 р. – дата здачі Україною її ратифікаційної грамоти на зберігання Уряду Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії (як це передбачено статтею 42 Статуту Ради Європи).

На виконання взятих на себе міжнародно-правових зобов'язань та відповідно до Статуту Ради Європи Україна представлена у всіх головних органах цієї організації. Зокрема, Міністр закордонних справ України представляє нашу державу у Комітеті міністрів Ради Європи; Постійне представництво України при Раді Європи забезпечує участь України у роботі Комітету міністрів Ради Європи; делегація України входить до складу Конгресу місцевих та регіональних влад Ради Європи. Слід також зазначити, що Україна представлена і Європейському суді з прав людини, який вважається одним з найбільш ефективних міжнародних механізмів із захисту прав людини.

Окремої уваги заслуговує співробітництво України з Радою Європи в рамках Парламентської Асамблеї Ради Європи (надалі – Парламентська Асамблея або ПАР'Є). Парламентська Асамблея Ради Європи вважається найбільшим за кількістю учасників і найдавнішим за часом створення органом міжпарламентського співробітництва. Парламентська Асамблея самостійно визначає питання порядку денного, її рішення відіграють важливу роль у визначенні напрямку діяльності Комітету Міністрів. Члени Парламентської Асамблеї доводять ці рішення до відома своїх національних парламентів і тим самим впливають на уряди своїх держав.

Україна є однією з небагатьох держав-членів Ради Європи, яка представлена в ПАР'Є значною кількістю осіб: постійна делегація Верховної Ради України складає 24 народних депутатів (12 основних членів та 12 їх заступників). Оскільки ПАР'Є є форумом, українські парламентарі мають можливість брати участь

у розробці концептуальних основ діяльності Ради Європи шляхом підготовки відповідних доповідей.

Окрім роботи української офіційної делегації, міжнародно-правове регулювання двосторонніх відносин між Україною та ПАР'Є здійснюється на основі відповідних офіційних документів, що їх ухвалює Асамблея. Одним із перших та головних документів, що започаткував постійні офіційні зносини України та Ради Європи, став висновок саме Парламентської Асамблеї № 190 від 1995 р., яким ПАР'Є рекомендувала Комітетові міністрів запропонувати Україні стати членом Ради Європи.

Починаючи з того часу, ПАР'Є ухвалила низку резолюцій, директив, висновків та рекомендацій щодо економічного, політичного, культурного розвитку України, а також щодо виконання Україною взятих на себе міжнародно-правових зобов'язань перед Радою Європи.

Серед документів, ухвалених ПАР'Є щодо України, слід особливо виділити такі: Резолюція № 1112 від 1997 р. "Про дотримання Україною зобов'язання, взятого при вступі до Ради Європи, щодо введення мораторію на виконання смертних вироків", Рекомендація № 1497 від 2001 р. "Свобода вираження поглядів та переконань і функціонування парламентської демократії в Україні", Резолюція № 1364 від 2004 р. "Політична криза в Україні", Резолюція № 1755 від 2010 р. "Функціонування демократичних інституцій в Україні".

Загалом за роки членства в Раді Європи Україна стала стороною більш ніж 70-ти юридично-зобов'язуючих документів цієї організації. Близько 20-ти документів, підписаних Україною в рамках Ради Європи, наразі перебувають на різних стадіях відповідних внутрішньодержавних процедур ратифікації.

Можна вважати, що основним позитивним наслідком міжнародно-правових відносин України з Парламентською Асамблеєю Ради Європи є долучення України до системи захисту прав людини (через участь у правовій системі Ради Європи), зміцнення та розбудова демократичних інститутів, сприяння у проведенні правових, соціальних і культурних реформ.